

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра педагогіки, методики викладання іноземних мов
й інформаційно-комунікаційних технологій

Курсова робота з методики навчання англійської мови на тему:
«Розвиток умінь читання англійською мовою учнів основної школи»

студентки групи СОа 19-19

педагогічного факультету

освітньої програми «Іноземні мови та літератури, методика навчання
іноземних мов і зарубіжної літератури (англійська мова і друга
західноєвропейська мова)»

за спеціальністю 014 Середня освіта

Лисак Наталії Тарасівни

Науковий керівник:

канд. пед. н., доц. Устименко О. М.

Національні шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

Київ–2022

ЗМІСТ

3	
4	
4	
9	
11	
16	
16	
2.2. Фрагмент уроку спрямований на розвиток умінь читання.....	19
ВИСНОВКИ	22
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	23

ВСТУП

Читання виступає одним з основних видів мовленнєвої діяльності. Воно може бути як метою, так і засобом навчання. Під час читання учень долучається до наукових та культурних здобутків людства, знайомиться з мистецтвом та життям інших народів. Процес читання надає великий вплив формування особистості. За допомогою читання збагачується активний та пасивний словниковий запас слів, формуються граматичні навички.

Можливість безпосереднього спілкування з носіями мови мають, як правило, порівняно небагато, можливість читати іноземною мовою – практично усі. Ось чому навчання читання виступає як цільова домінанта у вивченні мови.

Вивченням особливостей умінь читання цікавились філологи Байдак Л. І., Єременко Т. Є., Холматова Ш. М. та психологи Зимня І., Ельконін Д.Б., Лейтес Н.С. та ін. Вони аналізували читання як вид мовленнєвої діяльності, досліджували вплив вікових особливостей на цей процес.

У цій курсовій роботі читання розглядається як окремий самостійний вид мовленнєвої діяльності і як засіб, що сприяє розвитку комунікації іноземною мовою в учнів основної та старшої школи.

У навчанні іноземної мови читання є одним з найважливіших засобів отримання інформації, з одного боку, і засіб освоєння знань про явища мови, що вивчається, з іншого. Володіння навичками зорового сприймання передбачає повне, глибоке розуміння іншомовного тексту всіх літературних стилів та жанрів. Для того, щоб читання успішно виконувало свою роль ефективного засобу навчання, потрібно, щоб воно стало для учня приємним заняттям, перетворилося на задоволення. Цим і пояснюється **актуальність** даної роботи.

Об'єкт курсової роботи – розвиток умінь читання в учнів .

Предмет курсової роботи – процес розвитку умінь читання в учнів .

Мета курсової роботи – дослідження розвитку умінь читання в учнів основної та старшої школи.

Завдання дослідження:

1. Охарактеризувати читання як компонент навчання англійської мови.
2. Класифікувати види читання.
3. Дослідити вплив вікових особливостей на розвиток умінь читання на різних етапах.
4. Визначити етапи навичок читання.
5. Проаналізувати роботу над помилками під час читання.
6. Підібрати систему вправ для ефективного розвитку умінь читання учнів основної та старшої школи.

Структура роботи. Робота складається з двох розділів, п'яти підрозділів, висновків та списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи – 24 сторінок.

РОЗДІЛ 1. ЧИТАННЯ ЯК ОДИН З ВИДІВ МОВЛЕННЄВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1.1. Читання як компонент навчання англійської мови

Мета освітньої галузі спрямована на створення необхідних умов і можливостей для майбутнього покоління бути не тільки фізично і духовно розвинутими, а й стати компетентними, освіченими і мати потрібний багаж знань для досягнень у світі науки і техніки і, щоб досягти всього цього потрібно формувати та виховувати творчу, мислячу особистість.

Одним із завдань іноземних мов є формування уміння «читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним розумінням тексту» [8]. Вивчення іноземної мови окрім розвитку комунікативних мовленнєвих умінь забезпечує послідовне та поступове набуття учнями наскрізних умінь. Читання з розумінням – реалізується через рецептивні види мовленнєвої діяльності, зокрема зорове сприймання [8].

Для кожного класу є загальні результати навчально-пізнавальної активності учнів. Наприклад, 5-9 класів повинні розуміти короткі тексти, що містять широковживану лексику, зокрема й інтернаціональні слова, а учні 10-11 класів «читають із задовільним рівнем розуміння прості тексти, в яких викладено факти, що стосуються її/його сфери діяльності» [4]. Відповідно до модельної програми конкретні очікувані результати щодо зорового сприймання навчання учнів на кінець певного класу можуть визначати вчителі орієнтуючись на кінцевий результати. До цих результатів належать читання листів, читання для орієнтування, читання для аргументації та інформації, читання для задоволення, читання інструкцій та читання в цілому.

На середньому ступені (5-9 класи) учні читають вголос і про себе складніші за структурою та змістом тексти пізнавального характеру, які представлені в підручнику. Тексти побудовано так, щоб учні могли здогадатися про значення незнайомих слів на підставі контексту, словотворчих елементів, співзвучності з відповідними словами рідної мови. Розвиток мовної здогадки у процесі читання є одним із спеціальних завдань середнього ступеня.

У 7-8 класах удосконалюються навички самостійного читання. Учні вчать користуватися двомовним словником. Слід відвести час для ознайомлення учнів із структурою словника, умовними позначеннями, організацією словникової статті. Дуже важливо повторити алфавіт вивченої мови (традиційний порядок літер), тому, що від цього залежить швидкість орієнтування у словнику, успіх роботи під час читання текстів.

На старшому ступені (10-11 класи) завершується робота з цілеспрямованого формування вміння читати іноземною мовою. На цей час учні повинні оволодіти цілою системою навичок зорового сприймання та смислової переробки іншомовних текстів з тим щоб у своїй подальшій роботі справлятися з текстами підвищеної мовної та смислової складності. В залежності від мети читання та труднощів тексту проводиться читання без словника для отримання основної інформації, або зі словником для повного розуміння змісту тексту, що включає до 6% незнайомих слів. Триває вдосконалення прийомів прогнозування на рівні слова (мовна здогадка) і на рівні тексту (антиципація). Матеріали текстів використовуються для розвитку та вдосконалення навичок усного мовлення згідно з тематикою програми.

Учні старших класів повинні також оволодіти навичками анотування тексту (передачі змісту прочитаного в усній чи письмовій формі); реферування (визначення в тексті нової інформації або головних думок та фактів); рецензування (висловлювання своєї думки щодо змісту прочитаного в усній чи письмовій формі) [7, с.453].

Читання – рецептивний вид мовленнєвої діяльності. Це активний, цілеспрямований, опосередкований мовною системою процес передачі та сприйняття повідомлення, зумовлений ситуацією спілкування. «Читання – це процес сприйняття і семантичної обробки інформації, графічно закодованої відповідно до системи певної мови» [1, с.5]. Читання складається з перцептивної та осмисленої обробки інформації. Таким чином, у читанні виділяють змістовний план (сенс тексту) і процесуальний план (як читати й

озвучувати текст). За змістом результатом діяльності буде розуміння тексту (читання), сам процес читання, тобто співвіднесення графем із фонемами, формування внутрішнього мовленнєвого слуху, переклад у внутрішню вимову, зниження внутрішньої вимови тощо. Щоб перейти до осмисленого плану (тобто розуміння), необхідно добре розробити процедурний план читання.

Рівень розвитку умінь і навичок читання можна вважати достатньо високим, якщо учень: автоматично користується правилами читання; вміє правильно артикулювати та інтонувати; миттєво визначає графічне зображення і навпаки; володіє механізмами зорового охоплення композиційних (структурних) особливостей тексту, поєднання.

Читання – це вид мовленнєвої діяльності, який дозволяє не наслідувати, а відтворювати. Воно є однією з форм реального спілкування іноземною мовою. На основі цієї функції навчання читання має будуватися так, щоб учні сприймали його як реальну діяльність, що має практичне значення.

Холматова Ш. вважає, що однією з причин поганого володіння основними техніками читання та розуміння прочитаного є те, що дуже мало уваги приділяють розробці методики навчання для читання та розуміння тексту іноземною мовою, а усному мовленню у класі приділяється набагато більше часу, ніж читанню. Вона писала: «У сучасних підручниках відображено диференційований підхід до навчання усного мовлення та читання. Читання в класі ніби втрачає свою самостійність і перетворюється на атрибут усного мовлення, і воно стає лише як додатковий стимул для розвитку мовленнєвих навичок» [10].

Практичне володіння мовою полягає насамперед у вмінні учня використовувати набуті навички володіння іноземною мовою у своїй діяльності. У порівнянні з усним та письмовим продукуванням, використання читання в практичній діяльності має ряд переваг. Читання сприяє вдосконаленню інших видів мовленнєвої діяльності та збереженню знань з

мови, що вивчається. У процесі читання збагачується і закріплюється словниковий запас, практикуються навички вимови, а також розроблена можливість імовірнісного прогнозування. Знання мови – це кілометри прочитаних рядків [9, с.256].

Читання стало розглядатися як засіб навчання усного продукування, перекладу та переказу, і втратив своє значення. Така методологічна орієнтація призвела до того, що більшість учнів до кінця навчання не мають достатніх навичок вільного читання мовою, що вивчається.

У реальному житті ми читаємо рідною мовою і таке читання допомагає нам отримати необхідну інформацію. Читання вголос виконує іншу комунікативну функцію – допомагає донести отриману інформацію до слухача.

Читання має бути інформативним. Людина в реальному житті читає газети, журнали, книги, щоб дізнатися щось нове, отримати ту чи іншу інформацію, а читання тексту, просто так, без отримання інформації, природно, непрактично. Навчання читання має бути побудовано таким чином, щоб учні сприймали його як реальну діяльність, що має практичне значення.

Результатом плану змісту є розуміння прочитаного, а для плану програми – сам процес читання, тобто співвідношення графем і морфем, внутрішнє мовленнєво-слухове утворення, що виражається в читанні вголос і про себе, швидкому і повільному, повністю зрозумілий або зрозумілий у загальному змісті. У структурі читання як виду мовленнєвої діяльності розрізняють мотивацію, мету, умови та наслідки. Спілкування чи спілкування через друковане слово завжди є мотивацією. Мета – отримати інформацію, яка цікавить читачів. Умови включають володіння графічною системою мови та методами вилучення інформації. Результатом діяльності має бути розуміння або вилучення необхідної інформації з прочитаного з різним ступенем точності та глибини. У процесі вивчення іноземної мови читання є і метою, і засобом. Перший випадок необхідно засвоїти як джерело

інформації, другий – використовувати для кращого засвоєння мовного та лекційного матеріалу.

Можна зробити висновок, що зорове сприймання (читання) необхідно розглядати не тільки як ціль, але і як засіб навчання. Воно створює можливості для збільшення мовленнєвої практики, дає можливість створювати прямі зв'язки між поняттям і словом іноземною мовою. Тому не важливо від цілі навчання потрібно починати з читання.

1.2. Класифікація видів читання

Найчастіше результатом зорового сприймання є розуміння основного змісту прочитаного, вилучення з тексту необхідної інформації та повне розуміння прочитаного. Вирізняють такі види читання, і кожен з них має свої особливості. Це «сканування», перегляд очима, інтенсивне читання та інтенсивне читання. Також режими читання класифікують за ступенем залученості – активні та пасивні.

«Scanning» («Сканування» або «Швидке читання»)

Цей вид читання спрямований лише на пошук необхідної інформації в тексті. Це не означає повного занурення в текст і глибокого осмислення фактів, аналізу граматичних конструкцій. Часто в цьому режимі текст переглядається на наявність незнайомих слів, щоб після їх перекладу легше було прочитати текст повністю. Такий тип читання ще називають «читанням по діагоналі».

Сканування текстів допомагає читачеві знайти конкретну інформацію, яку він шукає. Наприклад, якщо ви печете пиріг, ви можете «відсканувати» рецепт, щоб нагадати собі кількість борошна, яку потрібно зважити.

У школі діти можуть використовувати цей вид читання, відповідаючи на питання хто, що, де, коли і чому під час читання тексту.

Його також називають швидким читанням, тому що ми шукаємо інформацію, читаючи швидко.

«Skimming» («Скімінг» або «Зняття вершків»)

Цей режим читання використовується для того, щоб дізнатися і зрозуміти чи корисна ця інформація для вас (ви переглядаєте книгу в магазині або журнал на полиці перед покупкою). У цьому випадку текст також швидко переглядається, але не так уважно, як у попередньому випадку. Мета – не пошук конкретних фактів, а оцінка тексту на предмет складності, цікавості та загальної сюжетної лінії.

Цей тип читання може заощадити час і підкаже, чи варто детально читати весь текст. Наприклад, діти можуть побіжно прочитати назви розділів книги, щоб дізнатися, чи це те, що їм було б цікаво прочитати.

«Extensive reading» («Об'ємне читання»)

Мета цього виду читання – ознайомлення з новою інформацією. У цьому режимі читають художню або наукову літературу, не відволікаючись на нові, незнайомі слова, якщо їх значення можна приблизно зрозуміти з контексту. Цей вид читання передбачає засвоєння загального образу та отримання нової, незнайомої інформації. Необхідно буде сформулювати та висловити свою думку щодо прочитаного або відповісти на запитання.

«Intensive reading» («Інтенсивне читання»)

Як правило, цей тип читання використовується при вивченні англійської мови з метою інтенсивного розбору запропонованого короткого навчального тексту. При цьому типі читання інтенсивно вивчаються граматичні конструкції, незнайомі слова і фрази [12].

«Critical reading» («Критичне читання»)

Критичне читання – найбільш поглиблений та інтенсивний вид читання.

Йдеться не про те, щоб шукати недоліки та вади в тексті, а натомість притягнути до відповідальності автора та його ідеї. Чи можуть вони підтвердити те, що говорять? Чи є достатньо доказів, щоб підтвердити свою точку зору?

Щоб прочитати текст критично, учні повинні проаналізувати, що він говорить і як він це говорить (наприклад, поглянувши на літературні

прийоми, які він використовує). Виходячи з цього, можна зробити висновки та використати власне судження, щоб дійти висновку, погодитись чи не погодитись з тим, що текст говорить або намагається сказати.

Критичне читання використовується для аналізу різних текстів, включаючи романи, вірші, статті та навіть те, що ми бачимо в соціальних мережах або на телебаченні [12].

Навчитися використовувати різні методи читання дуже важливо для дітей. Їм потрібно не тільки знати, як вільно читати, але й знати, яку техніку читання використовувати, коли вони стикаються з текстом. Важливо, щоб діти знали мету кожного виду читання. Це означає, що вони, наприклад, не будуть просто побіжно читати текст, коли вони повинні дивитися на нього критичним поглядом і аналізувати його більш уважно.

Отож, усі види читання мають місце застосуванню на уроках, адже кожне з них передбачає різну залученість у текст, різні способи сприйняття та різний. Всі вони сприяють кращому розумінню письмового мовлення. Крім того, оволодіваючи всіма видами читання, розширюється словниковий запас, краще засвоюються граматичні конструкції та практикується правопис за допомогою зорового запам'ятовування.

1.3. Вплив вікових особливостей на розвиток навичок читання

«Читання – це процес сприйняття і семантичної обробки інформації, графічно закодованої відповідно до системи певної мови» [3, с.113]. Читання складається з перцептивної та осмисленої обробки інформації. Таким чином, у читанні виділяють змістовний план (сенс тексту) і процесуальний план (як читати й озвучувати текст). За змістом результатом діяльності буде розуміння тексту (читання), у процесі – сам процес читання, тобто співвіднесення графем із фонемами, формування внутрішнього мовленнєвого слуху, переклад у внутрішню вимову, зниження внутрішньої вимови тощо. Щоб перейти до осмисленого плану (тобто розуміння), необхідно добре розробити процедурний план читання.

Процеси зорового сприйняття вивчені в психології досить докладно (на відміну від розуміння). Початковим моментом читання, його чуттєвою основою є зорове сприйняття тексту (сприйняття здійснюється комплексами, тобто одиницею часу є слово).

Будь-яке сприйняття зорового образу слова супроводжується актом його слухо-моторного зображення, інакше кажучи, внутрішньою вимовою, бо без цього розпізнавання неможливо.

Визначаючи специфіку іноземної мови Зимня І. наголошує на важливості таких аспектів: необхідність переорієнтації навчання із уваги до мовленнєвої діяльності на особистість учня, важливість урахування його особливостей, потреб, інтересів, а також мотивів навчання; формування інтересу до мовленнєвої діяльності та читання як її виду; необхідність визначення опанування іноземної мови через задоволення навчально-пізнавальної потреби, а також потреби точнішого самовираження [4, с.14].

Успішне навчання іноземної мови залежить від урахування психолого-педагогічних характеристик учнів, а також підбору форм, методів та засобів навчання. Навчальний процес засвоєння іноземної мови поділяють на 3 ступені:

1. Початковий (1-4 класи).
2. Середній (5-9 класи).
3. Старший (10-11 класи).

Поділ цих етапів зумовлений необхідністю оволодіння іншомовною діяльністю.

На початковому етапі учні навчаються сприймати на слух, робити невеликі повідомлення, підтримувати бесіду. На цьому етапі ставиться завдання оволодіти технікою читання в голос і читанням мовчки з повним розумінням змісту. В учнів закладається володіння звуковою та графічною системами мови, а також найбільш поширеною граматиною.

Успішність організації початкового ступеня навчання залежить від урахування психофізіологічних та психологічних особливостей учнів. Діти

зберігають у структурі мислення наочно-образні компоненти, характерні для молодших школярів. Поєднання наочно-образного мислення із зростаючою здатністю до абстрактного мислення, до узагальнення, і створює сприятливі умови для оволодіння іноземною мовою на початковому ступені.

Середній ступінь є завершальним етапом щодо створення бази для активного володіння навчальним іншомовним матеріалом. На цьому ступені продовжується розвиток усіх видів мовленнєвої діяльності, серед яких домінує усне мовлення. Мовлення учнів стає змістовнішим, складнішим за структурою мовного та мовленнєвого матеріалу.

Поряд з говорінням та аудіюванням значна увага приділяється читанню.

Читання як вид мовленнєвої діяльності набуває все більш комунікативного характеру, зростає кількість та обсяг текстів, які учні повинні вміти читати мовчки. На цьому ступені має місце цілеспрямоване формування вмінь ознайомлювального (з метою одержання основної інформації) та вивчаючого (з метою одержання повної інформації) читання. Поряд з художньою літературою для читання використовуються науково-популярні та суспільно-політичні тексти [5, с.89].

Визначальною особливістю учнів середнього ступеня є виховання самостійності, самоствердження. Вони негативно ставляться до жорстких вимог, примушування, домагаються статусу "рівності" з дорослими. Все більше формується у них вибірковий пізнавальний інтерес, допитливість. Підлітку нецікаві елементарні завдання, постійний контроль з боку вчителя, тобто те, що обмежує його самостійність та ініціативу. В учнів цього віку розвивається критичний підхід до змісту, прийомів, форм навчання, розширюються інтереси [5, с.91].

Старший ступінь є завершальним у процесі оволодіння учнями іншомовним мовленням.

Тексти для читання мають бути складнішими у порівнянні з середнім ступенем. При навчанні читання формуються вміння читати суспільно-

політичні тексти з метою одержання повної та основної інформації, а також уміння переглянути і вибрати необхідну статтю.

На старшому ступені завершується формування активного словника школяра та продовжується робота з формування рецептивного словника.

Великий вплив на розвиток умінь читання у підлітків має мотивація. Ельконін Д.Б., Лейтес Н.С. виділяють сприятливі особливості для розвитку мотивації в цьому віці: «потреба в дорослості»; загальна активність підлітка; прагнення підлітка на основі думки іншої людини усвідомити себе як особистість, оцінити себе з точки зору вимог іншої людини і своїх внутрішніх вимог, потреба в самовияві і самоствердженні; прагнення підлітка до самостійності; збільшення широти і різноманітності інтересів, що поєднується з появою більшої їх вибірковості, диференційованості; зростання визначеності і стійкості інтересів; розвиток на основі цих якостей спеціальних здібностей підлітків. У цьому відбуваються значні зміни в розвитку пізнавальних і соціальних мотивів учіння. Пізнавальні мотиви зміцнюються: збільшується інтерес до нових знань, причому у більшості школярів інтерес до фактів змінюється інтересом до закономірностей. Підлітковий вік є сенситивним для розвитку пізнавальних інтересів, які виникають тією чи іншою мірою у всіх дітей, а не тільки у дітей, що мають виключні здібності [5, с.90].

Читання, як і будь-яка діяльність цілеспрямована. Метою читання є отримання інформації, мотивом є задоволення потреби в інформації. Результат читача може бути позитивним і може бути негативним. Якщо навичок читання недостатньо сформовано, результат буде негативним, читач не зможе зрозуміти тексту, необхідну інформацію. Робота над подоланням технічних труднощів в процесі читання, тобто вдосконалення техніки читання, відбувається на всіх етапах навчання, але важливо будувати цю роботу так, щоб учні поступово збільшували швидкість читання, обсяг і складність текстів, швидкість розуміння. Якщо немає динаміки навичок, то виникають труднощі тексту і учні не зможуть досягти необхідних результатів

і тому інтерес до читання слабшає. Таке ставлення до читання спостерігається в учнів, коли обсяг текстів для читання збільшується, а мовні можливості учнів зберігаються обмеженими. Це призводить до розриву між витраченими зусиллями і отримані результати.

Отож, на розвиток умінь читання впливає багато факторів включаючи психологічні (вікові особливості учнів, процесів зорового сприймання, мотивації). Вчитель який буде брати до уваги усі ці особливості зможе організувати правильну і ефективну роботу для отримання результатів.

РОЗДІЛ 2. МЕТОДИ ТА ПРИЙОМИ РОЗВИТКУ НАВЧАННЯ ЧИТАННЯ

2.1. Аналіз НМК

“Quick minds 3” - автентичний НМК з англійської мови для початкових класів, а саме 3 класу, адаптований до нових програм та стандартів НУШ. Він адаптований під вікові особливості учнів початкової школи. Розрахований на 2-3 години англійської на тиждень.

“Quick minds 3” спрямовий учнівську діяльність на вивчення нових граматичних структур та лексичних одиниць. Комплекс має вправи для вдосконалення навичок письма та читання, а також фонетичних навичок.

До складу НМК входять :

- книга для учнів (Pupil's book)
- зошит з вправами (Activity book)
- комплект для вчителя (Teacher's book)
- Class Audio CDs
- Flashcards

Книга для учнів (Pupil's book) , складається із вступного розділу Meet the Explorers, мета якого повторити матеріал за 1 та 2 класи , 9 розділів з новими темами, які містять нові граматичні, лексичні теми , такі як my house, де учні вивчають лексику пов'язану кімнатами будинку та граматичні конструкції there is/there are , а також 2 секцій в кінці підручника – Culture, I Can Do.

Розділи підручника структуровані, кожен розділ — це нова тема, у якій учні вивчатимуть відповідну лексику і граматичні конструкції, специфічний для кожної комунікативної ситуації.

Кожен розділ має чітку структуру: починається із вивчення та засвоєння лексичних одиниць, граматичних конструкцій. Допомагають у цьому різноманітні ігри, пісні, комікси, флеш картки та аудіо.

Секції для розвитку умінь читання виділені окремо та присутні в кожній темі. Вони містять ілюстрації, які адаптовані до психології українських учнів, а також супроводжуються вправами для післятекстового етапу. Вправи автор використовує різноманітні: і множинного вибору, і вправи альтернативного вибору, відповіді на запитання та ін. Тексти підібрані згідно з психологічними та віковими особливостями учнів, а також пропонуються у вигляді коміксів та пісень, що зацікавлює школярів у вивченні мови ще більше. На жаль, використовуючи книгу не помітила вправ дотекстового етапу, тому якщо вчитель не придумає власні вправи для цього етапу учні матимуть проблеми з розумінням тексту.

Наприкінці підручника є дві секції Culture і I can, вони є специфічні та розраховані на учнів саме українських шкіл. Culture — це секція, яка спрямована на культурний розвиток учнів, поглиблює знання учнів про Україну та дає можливість усвідомити її місце у світі. Розділ I Can — спрямований на повторення всіх отриманих знань комплексно.

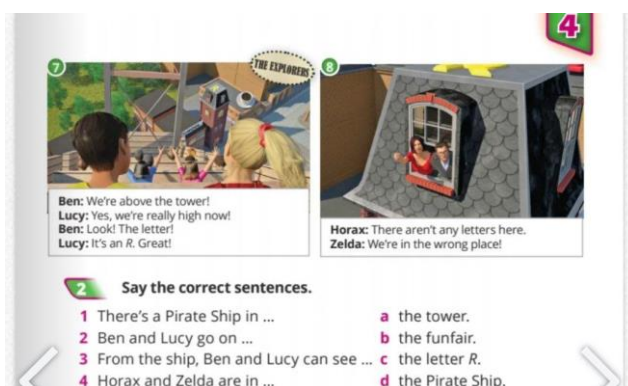
Робочий зошит повністю повторює структуру підручника та надає додаткову практику мовного матеріалу, який вивчається, а наприкінці зошита є секція My review, в якій повторюються всі лексичні та граматичні теми. До кожного прочитаного тексту, у зошиті можна знайти вправи для післятекстового етапу, що забезпечує більшу ймовірність розуміння прочитаного учнями. Робочий зошит Quick Minds 3 for Ukraine містить секцію “Reading Time”, яка спрямована на розвиток навичок читання і має 3 види завдань: вправи, в яких учень засвоює навички буквосполучень, вправи з текстом і післятекстовими вправами та вправи на розуміння прочитаного і роботу з текстом. Таким чином ми отримуємо комплексну роботу над розвитком умінь читання з повним розумінням тексту.

До курсу також є книга для вчителя зі сторінками з підручника та робочого зошита, у якій вчитель зможе знайти розробки до кожного уроку, які включають в себе не лише вправи, але й ігри, щоб уроки були не лише інформативними, а ще й цікавими для школярів.

Проходячи практику в школі, я неодноразово використовувала ідеї з книги для вчителя у власних уроках, проте обов'язково коригувала вправи та ігри під інтереси учнів, що дало 100% увагу школярів та як підсумок покращення їх знань з англійської мови.

Приклади вправи для післятекстового етапу з pupil's book:

- множинного вибору

7 **THE EXPLORERS**

Ben: We're above the tower!
Lucy: Yes, we're really high now!
Ben: Look! The letter!
Lucy: It's an R. Great!

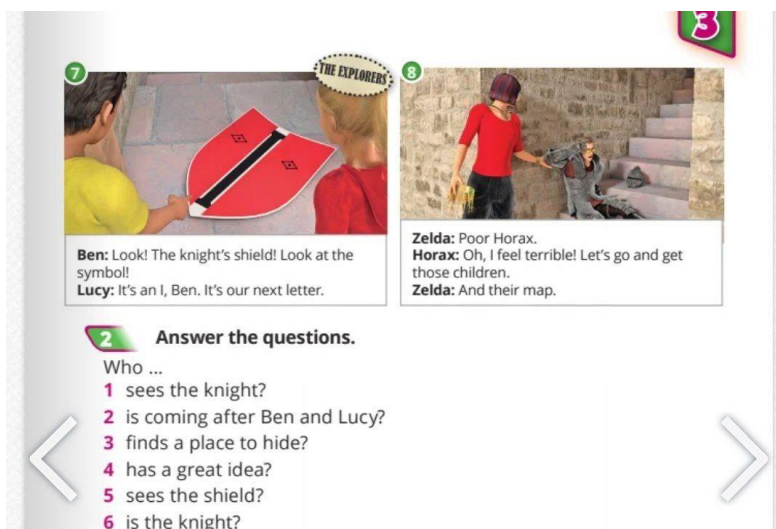
8

Horax: There aren't any letters here.
Zelda: We're in the wrong place!

2 Say the correct sentences.

1 There's a Pirate Ship in ...	a the tower.
2 Ben and Lucy go on ...	b the funfair.
3 From the ship, Ben and Lucy can see ...	c the letter R.
4 Horax and Zelda are in ...	d the Pirate Ship.

- відповіді на запитання

7 **THE EXPLORERS**

Ben: Look! The knight's shield! Look at the symbol!
Lucy: It's an I, Ben. It's our next letter.

8

Zelda: Poor Horax.
Horax: Oh, I feel terrible! Let's go and get those children.
Zelda: And their map.

2 Answer the questions.

Who ...

- 1 sees the knight?
- 2 is coming after Ben and Lucy?
- 3 finds a place to hide?
- 4 has a great idea?
- 5 sees the shield?
- 6 is the knight?

- альтернативного вибору

7

Horax: Oh no, stop!
Zelda: Go away, silly dog!
Lucy: Help, Buster!

8

Lucy: Run! We've got the book.
Ben: Well done, Buster!

2 Read and say true or false.

- 1 There's a secret door in the castle.
- 2 Ben, Lucy and Buster go to the basement.
- 3 Ben and Lucy find the old book.
- 4 Horax and Zelda don't want the book.
- 5 Buster and The Explorers get the book back.

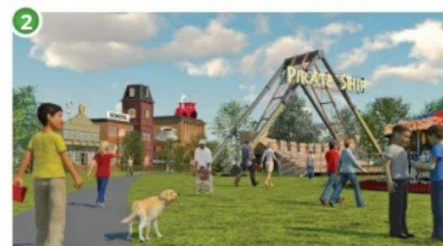
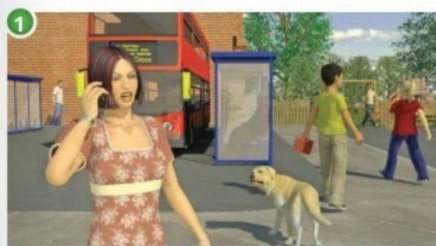
2.2. Фрагмент уроку

спрямований на розвиток умінь читання

Фрагмент уроку для розвитку читання

Етапи,прийоми навчання	Зміст роботи
<p>Дотекстовий етап</p> <p>Приєм 1 здогадка про зміст тексту</p>	<p>Look at the pictures and guess what will be this story about.</p> <p>Розгляньте малюнки та спробуйте здогадатись про що йтиметься в цій історії</p>

Приєм 2
словникова робота

Приєм 3 завдання
для читання

Зараз за допомогою Quizlet вивчимо незнайомі слова з тексту.

<https://quizlet.com/806245825/english-flash-cards/?x=1jqU&i=55gzf5>

Read the story and find the answers to the following questions. Прочитайте історію та знайдіть відповіді на наступні запитання:

1) What are children looking for?

2) How many children were mentioned in the story?

Текстовий етап
 Прийом 1 власне
 читання тексту

Післятекстовий етап
 Прийом 1 виконання
 вправи множинного
 вибору

Choose the correct letter to continue the sentence.

2 Say the correct sentences.

1 There's a Pirate Ship in ...	a the tower.
2 Ben and Lucy go on ...	b the funfair.
3 From the ship, Ben and Lucy can see ...	c the letter R.
4 Horax and Zelda are in ...	d the Pirate Ship.

Прийом 2 виконання
 вправ на
 упорядкування

Put the story in order and choose the picture for each sentence.

1 Put the story in order. **THINK!**

- Ben and Lucy go on the Pirate Ship.
- 1 Ben, Lucy and Buster walk to the tower.
- Lucy walks to the Pirate Ship.
- The Explorers are above the tower. They see the next letter.
- Ben sees a Pirate Ship in the funfair.
- Horax and Zelda are in the tower. It's the wrong place.

2 Now match the pictures with the sentences in Activity 1. **THINK!**

ВИСНОВКИ

Читання як вид мовленнєвої діяльності є однією головних практичних цілей навчання іноземної мови в основній та старшій школі і відіграє важливу роль у навчальному процесі як засіб навчання. Воно забезпечує запам'ятовування лексичних одиниць, зв'язків між ними, а також граматичних явищ, наповнення граматичних структур, порядку слів у структурах та ін. Читання допомагає удосконалювати вміння усного мовлення: під час читання як уголос, так і про себе функціонують провідні мовні аналізатори - слухові та мовленнєво-рухові, характерні для говоріння. Зорове сприймання тісно пов'язане з аудіюванням та письмом.

Читання іншомовних текстів розвиває мислення учнів, допомагає усвідомити особливості системи іноземної мови і глибше зрозуміти особливості рідної. Інформація, яку отримує учень з іншомовних текстів, формує його світогляд, збагачує знаннями з різних тем. На це має вплив багато факторів, зокрема і психологічні.

Для ефективності розвитку умінь читання варто звертати увагу на етапи роботи з текстом та подолання труднощів які виникають під час цього.

Існує багато видів читання які ми можемо використати на уроках вдало підібравши до них вправи. Завдання педагога полягає в тому, щоб знайти максимум педагогічних ситуацій, у яких може бути реалізоване прагнення дитини до активної пізнавальної діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Байдак Л. І. Взаємопов'язане навчання видам мовленнєвої діяльності при викладанні іноземної мови у нелінгвістичному виші. Філологічні науки, 2019. 8 с.
2. Єременко Т. Є. Навчання читання англійською мовою студентів мовних факультетів. Навчальний посібник з курсу методики викладання іноземних мов у закладах вищої освіти. Одеса, 2018. 152 с.
3. Матюха Г., Вітківська Л. Вплив вікових особливостей на навчання старшокласників читанню англійською мовою. 113-116 с.
4. Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 10 – 11 класи. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2018-2019/inozemni-movi-10-11-19.09.2017.pdf>
5. Огороднік В.Р., Рубінська Б.І. Психолого-педагогічні умови навчання читання іноземною мовою в середній ланці основної школи. Молодий вчений, №10 (52), 2018. 89-93 с.
6. Основні помилки в читанні та як ним запобігти. Режим доступу: <https://www.k5learning.com/blog/reading-mistakes>
7. Раджабова, Д. К. Analysis of the stages of reading as a type of speech activity. Молодий вчений (21), 2019. 523-525 с.
8. Редько В. Г. Модельна навчальна програма. «Іноземна мова 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти, 2021. 42 с.
9. Соловйова Н. Д., Ніконенко С. С. Розвиток умінь структурного розуміння текстів при навчанні читанню на уроках іноземної мови. Література і культура Полісся № 91. Серія «Філологічні дослідження» № 10, 2018. 256-262 с.
10. Холматова, Ш. М., Абдуганієва Ш. М. Комунікативний підхід до вивчення нерідних мов. Архів наукових досліджень (12), 2020.

11. Шахноза М. Х. Characteristics of reading as a type of speech activity. Scientific progress. Volume 2. Issue 1, 2021. 907-912 с.

12. Які є типи читання англійською мовою? Режим доступу: <https://tv-english.club/articles-en/education-en-2/what-are-the-types-of-reading-in-english-2/>